

Under slutet av 1800-talet kom två flickor från Närke hit opp till Alanäs de tillhörde Helgelseförbundet. Vi skulle kallat dem evangelister men de fick bara heta "fröknarna". De spelade gitarr, sjöng och predikade. Folk samlades, det var väckelsetider i Alanäs-bygden. Fröknarna åkte tillbaka men verket fortsatte.

År 1902 bildades Alanäs Kristliga Ungdomsförening, lokalförening av De Ungas Förbund. Långt mellan byarna men man samlades till gemensamma "stormöten". Efter samvaron omkring ordet och bönen och inför avskedet sjöng man : "Faren väl i vänner kära faren väl i Herrens namn". Sången slutade med en önskan att alla skulle få samlas hemma hos Gud. Där intet avsked mera, äger rum bland Herrens folk.

År 1916 delades föreningen Alanäs Västra och Alanäs Östra Kristliga Ungdomsförening. Alanäs Västra var byarna ovanför Alanäs. Vid medlemsmöte den 29 oktober 1916 företogs val med slutna sedlar av styrelse för kommande år 1917. Valda: Ordförande Oskar Andersson, Havsnäs, vice ordförande, Olof Edman, Havsnäs, sekreterare P G Persson, Havsnäs, vice sekreterare Ingeborg Sundkvist-Engström, Järvsand, kassör Brita Johansson, Järvsand. Vid senare val Olof Edman, kassör, Erik Johansson, ordförande. En som också kunde räknas med i styrelsen var Eva Palmqvist-Eriksson.

Sekreteraren skulle skriva till Per Zakrisson Siljeåsen och anmäla föreningens nyvalda styrelse och att Zakrisson skulle anmäla vår förening för inträde i DUF och Jämtlands Läns Lutherska Ungdoms Förbund. Första ansökan beviljades inte på grund av oklarhet i stadgarna. Men genom att helt antaga de av DUF för lokalförening föreslagna stadgarna var allt klart.

1917 bildades Alanäs Östra Kristliga Ungdomsförening med fyrtiofyra medlemmar. Vid delningen erhöll Alanäs Östra trehundra-trettio kronor mer av den behållning som då fanns i kassan.

Men hur få en lokal för verksamheten? Vid medlemsmöte 4 november 1916 beslutades om att ingå med anhållan till Havsnäs skolhus samtliga delägare att få köpa skolan att användas till missionshus. Och bestämdes att bjuda dem ett pris 3.000 kronor för huset med tomt. Som ombud för föreningen vid underhandling om skolhusköpet utsågs P G Persson och Erik Johansson.

Det blev inget köp varför vet jag inte men föreningen skulle få använda skolsalen för möten. Nu anskaffades plank och bockar till sittplatser. Dessa flyttades ut efter mötet och in igen till nästa möte.

Lärarinnan hette Brita Johansson. Hon var medlem och gift med Ola Vilhelm Johansson Kalkberget. Och i hennes kök och rum kokades och serverades kaffe.

Vid nämnda medlemsmöte 4 november 1916 beslöts att skriva till predikant Forsén Backe och tinga honom för fjorton dagar till jul och nyårshelgen. Nu hörde det till att tinga talare för varje år vid återkommande årsmöten, skördefester och till jul, påsk, pingst och bibelkurser. Hem som kunde och var villiga att ta emot predikanterna, gjorde detta. Någon skulle möta med hästskjuts vid Lövberga järnvägsstation.

Till föreningens första årsmöte, midsommarhelgen 1917 söndag och måndag kom DUFs resetalare, E Flemström. Han kom då för första gången till våra bygder, sedan blev det många gånger under kommande år. En gång under en mötesserie sjöng han Noasången (Varför bygger du Noa en båt) tills vi alla kunde den utantill.

Beslöts att ha kaffeservering vid årsmötet. Om kaffe ej kunde anskaffas serverades mjölk eller te. Bröd skulle köpas för sexton kronor. En gammal räkning från V Lundkvists bageri i Strömsund visar att man till exempel kunde köpa trehundra skorpor för tre kronor. Trehundra snäckor för femton kronor. En kaffebiljett kostade femtio öre.

Men föreningen var fortfarande hemlös. Hur skulle frågan lösas? Bästa utvägen var att lägga fram byggandet av ett missionshus i bön till Gud. Och sedan vågade man gå till verket.

Från protokollet den 30 mars 1918. Beslut fattades att missionshuset skulle byggas med utrymme för tvåhundra sittplatser. Huset skulle byggas som resverk med brädväggar. Val av kommitté för byggandet av missionshuset: K S Persson, Z P Hamkvist, Olof Edman och Per G Persson. Senare kom också Harald Söderlund och Jöns Nilsson med i byggnadskommittén.

Vid ett medlemsmöte beslutades att samlas varannan söndag till bibelläsning, sång och bön. Det påtänkta missionshuset var nog det stora böneämnet. Medlemmarna Ingeborg Sundkvist-Eriksson, Eva Edman, Per G Persson och Anna Viktoria Hamkvist valdes att besöka och se till medlemmar som var sjuka och de som under en längre tid inte bevistat gudstjänster.

I medlemsboken står om Anna V Hamkvist: "Gud hämtade henne hem efter ett års långt lidande, 1922 tjugu år gammal." Föreningens läsebibliotek sköttes av Hildur Palmqvist och senare Zakarias Johansson. Avgiften var tjugufem öre för större böcker och tio öre för mindre.

Som de första syföreningsföreståndarinnor står antecknat Brita Edman Ingeborg Sundkvist-Eriksson och Emelinda Persson. Syföreningen flyttade mellan hemmen i byarna, Kalkberget, Nyhamn, Havsnäs, Holmsund, Lillholmen, Storholmen, Järvsand och Flåsjön.

En syföreningsdag började med att de som skulle karda ull var först på plats och det var omkring vedspisen i köket. Ullen skulle vara varm. Och sedan sattes fart på spinnrockar och strumpstickor. Så gick dagen med avbrott för kaffe, en soppa mitt på dagen och så slutade dagen med kaffe och en avslutning, sång och bön. Till kaffet och avslutningen kunde det inträffa att några av byns karlar kom. Efter 1935 upphörde de långa syföreningsdagarna. Nu blev det vanliga symöten.

Från protokollet 14 juli 1919. Beslöts att av föreningens kassabehållning sända till DUF i Stockholm 50 kronor, JLLU 50 kronor, JLLM 50 kronor och till missionseleven Godvin Indien 90 kronor.

Beslut hade fattats att skördefest skulle hållas i skolan Havsnäs den 11-12 oktober 1919. Som talare skulle kallas predikanterna Zakrisson och Sjöstedt. Att ordna med förberedelser och förekommande göromål under festen såsom kaffeservering och dylikt valdes Emelinda Persson, Märta Palmqvist-Ottosson, Eva Edman, Oskar Andersson och Erik Johansson. Att gå omkring i gårdarna och tigga till skördefesten: Kalkberget Märta Mikaelsson, Havsnäs Brita Johansson och Ingeborg Sundkvist-Eriksson, Järvsand Erik Johansson, Holmarna Z P Hamkvist, Nyhamn Johanna Morin Rörnäs och Udden Anna Näsström. Per G Persson affischering. Brita Edman skulle göra iordning lokalen med sittplatser mm. Inkomst denna skördefest blev sexhundra sex kronor och nittio fem öre.

Från protokoll 1920. Valdes Harald Söderlund att som ombud för föreningen ingå till Kramfors AB med begäran att av bolaget gratis erhålla byggnadsvirke till missionshuset och även tigga timmer och bräder av befolkningen i Havsnäs om det skulle behövas. Tomt hade föreningen redan fått som gåva av Beda och Karl S Persson Havsnäs. En donation av Beata och Olle Palmqvist Strömsund på en summa av ettusenetthundrasjuttio kronor.

1922 började missionshuset byggas. Byggmästare var Mika Blomberg med två av sina pojkar från Hillsand. Även bygdens folk ställde upp för missionshusbygget. 1923 började man hålla möten där. Husets kontanta utgifter löd på trettontusenfyrahundranittio kronor. Skulder den 1 juli 1924 var femtusensexhundrasjuttioåtta kronor.

Söndagen den 5 juli 1924 var det missionshusinvigning. Man kom stora och små från alla håll. Målet var missionshuset. Bland dem som gick från Järvsand var Inga-Greta tre år. Det gick så lätt att gå den dagen. "Jag vill hava i minne hur jag gick med hopen upp till Guds hus under fröjdesrop och tacksägelse i högtidsskaran". Psaltaren 42.

Folkskollärare Öberg från Lit förrättade invigningen. Hans text var från Efesierbrevet 2:11-22.

Pingsthelgen 1925, Invigning av orgeln (som inte tål vinterkyla). Beslöts om en insamling med en krona per medlem för maj månad till avbetalning av orgeln, eventuellt framdeles tills orgeln var betald. Medlemsantalet var tjugufem personer.

Protokoll den 6 januari 1928. Väcktes förslag att så snart föreningens ekonomi tillät anställa en predikant som skulle bo på platsen men också verka i grannföreningarna på villkor att de hjälpte till med avlöningen.

Den 9 april 1928 beslöt man att på nytt upptaga söndagsskolarbetet i Havsnäs med flera byar. Som föreningens första söndagsskollärare står antecknad Ingeborg Sundkvist och Anna Viktoria Hamkvist. Invaldes en kommitté som ansvarig för söndagsskolarbetet Zakarias Johansson, Josef Knutsson, Lotta Carlsson och Ada Palmkvist-Eriksson. De skulle också samla prenumeranter på De Ungas Tidning, Missionstidningen Budbärare, och Missionsbladet, och för söndagsskolan Barnens vän. Som söndagsskollärare verkade även Ester Bergström, Anna Johansson-Hägglund med flera medhjälpare.

Den 28 maj samma år. En vädjan eller begäran från JLLMU om hjälp för täckande av underskott i kassan. Beslöts bidra med femtio kronor. Företogs omedelbart en insamling bland medlemmarna. Resultatet blev nio kronor och femtio öre. Resten skulle tagas eller lånas ur en kassa avsedd för betalning av orgeln.

Den 26 augusti 1928. En förfrågan från Strömsunds ungdomsförening med flera föreningar inom Ströms socken att gemensamt med dem anställa en predikant med Strömsund som centrum och beslöts anslå etthundrafemtio kronor för verksamhetsåret 1928 - 1929. Men man ville gärna ha en predikant som bodde i Havsnäs och hösten 1934 kom predikant Alfred Bergström med familj.

Nu följde en tid av livlig verksamhet. En juniorförening bildades med Ester Bergström som ledare. Många före detta juniorer minns nog den tiden när de fick samlas hos tant och farbror Bergström. Ett juniorläger gick av stapeln 1935 med hundratalet deltagare. Ledare var Olle Rönngård med fru, predikant Stjärnström, Bergström, diakon Linnarsson Och som sångledare fungerade Axel Byström.

Många som var med på det lägret har varit och är verksamma inom kyrkan och EFS.

Från protokollet den 15 maj 1938. Beslut fattades att låta göra en altarrund till missionshuset. Kyrkoherde Sandell hade lovat att komma och hålla nattvardsgudstjänst som avslutning på planerade bibeldagar. Talarstolen hade bekostats av juniorföreningen. Program för bibeldagarna den 20-24 juni såg ut så här, måndag klockan 20.00, tisdag-onsdag klockan 16.00 och klockan 20.00, torsdag klockan 16.00. Midsommarvaka klockan 22.00. Midsommardagen var det högmässa klockan 11.00 och 15,30 avslutning med nattvardsgång. Talare var predikanterna Daniel Persson, Ture Nordlund, Ture Byström, Alfred Bergström och kyrkoherden.

1942 blev nästa juniorläger. Ledare då var fil kand Elvy Eriksson pastor Ake Dyberg, predikant Engberg, Wangby, Kristoffer Wallin och husfar Chr. Bylund.

1943 flyttade familjen Bergström till Asele, Bergström som deras predikant. Kristoffer Wallin kom till Havsnäs men flyttade efter två år. Nu kom Frans-Oskar Lindé även han för en kortare period. Och sedan blev det tillfälliga besök av ordets förkunnare.

Från medlemsmatrikeln får man veta att den medlemmen har flyttat, den medlemmen har avlidit och den har begärt utträde ur föreningen. Och nu började det höra till att man vid årsmötet fick nämna namn på medlemmar som avlidit under året.

Vid årsmötet i januari 1961 hade vi predikant Engberg med oss. Han läste ur Nehemja 4 om arbetarna som skulle bygga upp Jerusalems murar. De voro spridda över hela muren, långt från varandra. De greps av modlöshet och så kände också vi det. Och då vill man tänka på hur det var förr.

Och nu vill jag gå vägen tillbaka till den tid när mycket folk samlades i missionshuset för att höra Guds ord.

En nyårsvaka i ett fullsatt missionshus. När Storåns kraftverk slog av strömmen under tolvslaget. Sedan kom ljuset tillbaka, ett nytt år hade börjat. Eller när predikant Svensson och Forsén spelade cittra och gitarr och sjöng om Guds oändliga nåd.

Juniorernas och söndagsskolbarnens sång: "Hur allt sig vänder i dina händer vi oss befalla o Fader vår". Och "Tryggare kan ingen vara än Guds lilla barnaskara". Och kören som sjöng: "Och jag såg en ny himmel och en ny jord, ty den första himlen och den första jorden voro förgångna" och då "Alla tårar skall han torka bort, ingen död skall vara mera där". Vi har en framtid!

Frågan om namnändring på föreningen blev åter aktuell. Distriktsförståndare Martin Gunnervall lovade hjälpa till att ordna alla formaliteter. 1963 var det bestämt och klart. Det nya namnet blev EFS missionsförening i Havsnäs. Namnet Alanäs Östra Kristliga Ungdomsförening fanns inte längre.

INFÖR HAVSNÄS EFS-FÖRENINGIS 70-ÅRS JUBILEUM, 29 AUGUSTI 1987

Vi få i detta sammanhang inte glömma pionjärerna som de rätteligen bör kallas. De som levde i tro inför ordet och i bönen, i gudstjänsten, i den kristna församlingens gemenskap, i uppoffringar, lidande och prövningar. Men de fick i väckelsetider även uppleva många benådade ögonblick. Den okända världen kom så nära, den vart så verklig och man sjöng "O sällhet stor som Herren ger ren här på denna jord". Och när stunden för uppbrott från denna världen var inne, gick de med glädje att möta Herren. De visste att en stor rik hemlighet skulle avslöjas för dem. Tron och hoppet skulle förbytas i åskådning.

"Ack är det redan här så skönt
är det så härligt och så grönt
på denna ringa jorden
Vad skall det då ej vara där
i härligheten när vi är
en gång förklarad vorden"

Som vi hörde av Anna Hägglunds redogörelse från gamla årsmötesprotokoll så upphörde dessa från år 1963 och en del år framöver både på grund av dödsfall och avflyttning till tätorterna, varför föreningen höll på att dö ut. Och orden "kom över och hjälp oss" var nära till hands många gånger. Fast verksamheten upphölls tack vare villiga medarbetare både vid gudstjänster och skördefester och kyrkokören medverkade då som nu och offerviljan och tillslutningen var stor så saknades ju ändå årsmöte med föreningsgemenskap. Men till vår hjälp kom vår egen pastor Rolf Bergvall som bistod oss med råd och uppmuntrande ord vid ett sammanträde 1983 då vi fick glädjen att hälsa flera nya medlemmar välkomna, och det blev början till fortsatt föreningsverksamhet.

Och det förpliktar oss, att be om Guds nåd och vägledning i fortsättningen. Men det är inte i första hand fråga om vad vi kan göra utan vad Kristus får göra med oss. Han som ger oss kraft att tjäna honom med glädje.

För Jesus säger ju att "mig förutan kan ni ingenting göra". Men Jesus säger också "Jag är vägen sanningen och livet". Och liv är ju alltid i funktion och Bibeln visar oss att vi alla är små, men vi behövs i Guds stora sammanhang. Och att bära ett bibelord i hjärtat är en levande kraft även i vardagen.

Härlighetens himmel är värd all din flit
värd all din bön och din längtan
ingen ångrar sig som har väl hunnit dit
kronan förtjänar din trängtan.

Du är kallad till en uppgift i Guds rike! Han väntar på Dig!

Agda Strömgren

Den 29 augusti 1987 firade Havsnäs EFS-förening 70-årsjubileum av fd Alanäs Östra Kristliga Ungdomsförening DUF och dess verksamhet från begynnelseåret 1917.

Med vackert väder och många besökare från skilda håll som mötte upp, blev det en trivsamt kväll. Och vanan trogen kom vår pastor Rolf Bergvall med fru Berit till vår hjälp och vårt stöd. Han hälsade först med några välkomnande ord och presenterade programmet. Alanäs kyrkokör medverkade med flera vackra sånger under kantor Kerstin Nymans ledning. Inga Sundeman sjöng solo och ett musikstycke utfördes av Kerstin Nyman piano och Salomon Norberg violin. Sångparet Greta och Thure Byström berikade också kvällen med vackra sånger.

Förutvarande medlem Anna Hägglund boende i Strömsund redogjorde för föreningsarbetet från dess början enligt gamla årsmötesprotokoll. En mycket intressant och värdefull tillbakablick från gångna tiders uppoffrande och verksamma pionärsarbete.

Agda Strömgren påminde om deras verk genom tron på Guds ord och i bönen, deras nitälskan för allt missionsarbete. Hon berörde också den stora uppgiften hos den lilla skara medlemmar som nu arbetar och med Guds hjälp vill föra verket vidare.

Föreningens ordförande Ivar Jönsson berörde planerna omkring bönhusets framtid som kräver mycket arbete, planering och kostnader.

Därefter talade kyrkoherde Olle Lidén i mycket tänkvärda ord om de kors som finns i bönhuset, om deras betydelse och vilken kraftkälla de är för var och en som tror. Han påminde om de kära stunderna vi fått samlas till bibelstudier där.

Sist avslutade kyrkoherde Wiklund med några varma ord och nedkallade Guds välsignelse. Före hemfärden sjöngs en sång ur Sions toner.